

Aabenraa Kommunes Anbringelsesgrundlag

Dette anbringelsesgrundlag blev vedtaget af Børne- og Uddannelsesudvalget den 03.12. 2019.

Indledning

Anbringelsesgrundlaget for Aabenraa Kommune er udarbejdet for at skabe de bedst mulige betingelser for en sikker faglig og økonomisk styring på anbringelsesområdet for børn og unge i kommunen.

Anbringelsesgrundlaget beskriver den overordnede ramme, for Myndighedsafdelingen i Børn og Familie, i forhold til at anbringe børn og unge i Aabenraa Kommune uden for hjemmet og tager udgangspunkt i:

1. Lovgivningen
2. Sund Opvækst - Aabenraa Kommunes sammenhængende børne-, unge- og familiepolitik
3. Fællesskabets Børn - En handleguide til dig, der arbejder med børn og unge i Aabenraa Kommune
4. Aabenraa-modellen

Anbringelsesgrundlaget er ikke en facitliste og må aldrig tilsidesætte det lovpligtige skøn. Derimod kan det fungere som et styringsredskab for den enkelte socialrådgiver og bidrage til at kvalificere overvejelserne omkring anbringelser af børn og unge uden for hjemmet.

Anbringelsesgrundlaget retter sig mod såvel socialt udsatte børn og unge som børn og unge med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.

Grundholdninger

Det er Aabenraa kommunens holdning, at forældrene er de vigtigste omsorgspersoner i børn og unges opvækst. Familien er det primære omdrejningspunkt og forældrene har hovedansvaret for barnet eller den unges trivsel, opdragelse og udvikling.

Herudover er det ambitionen, så vidt muligt, at hjælpe og støtte børn og unge i deres eget miljø og ved medinddragelse af de ressourcer, der er til stede i familien og dets øvrige netværk.

Ligeledes er almen systemet som f.eks. sundhedsplejen, dagtilbud og skoler også en vigtig ressource i forhold til børn og unge i kommunen.

Derfor tager anbringelsesgrundlaget for Aabenraa Kommune udgangspunkt i følgende:

- at forældrene har ansvaret for deres børn

- at familie og netværk er basis i børns og unges liv
- at hjælp og støtte til børn og unge sker med udgangspunkt i hverdagslivet og så tæt på de almene børne- og ungefællesskaber som muligt
- at hensynet til børn og unge indgår i alle kommunale beslutninger vedrørende forældre og andre i børnenes netværk
- at der er samarbejde og koordinering mellem de faglige miljøer, der arbejder med børn, unge og deres familier

Vurdering af barnets/den unges behov for anbringelse

Hvis det antages, at et barn eller en ung har behov for særlig støtte, herunder på grund af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, skal kommunalbestyrelsen undersøge barnets eller den unges forhold ud fra en børnefaglig undersøgelse jf. Servicelovens § 50.

Undersøgelsen udarbejdes ud fra ICS-metoden og skal anlægge en helhedsbetragtning, som omfatter barnets eller den unges:

- Sundhedsforhold
- Udvikling og adfærd
- Dagtilbud, skoleforhold og læring
- Fritidsforhold og venskaber

Derudover skal den børnefaglige undersøgelse afdække forældrenes kompetencer samt familiens netværk.

Den børnefaglige undersøgelse udarbejdes, så vidt muligt, i samarbejde med barnet/den unge og forældrene.

På baggrund af undersøgelsen vurderes det hvilke indsatser, der kan afhjælpe familiens og barnets/den unges vanskeligheder jf. Serviceloven.

Uanset problemernes omfang og karakter, er formålet med indsatserne imidlertid altid at hjælpe familien til at forblive samlet. En anbringelse er et stort indgreb i en families liv og skal altid være sidste udvej, og i tilfælde hvor problemerne ikke kan afhjælpes på anden vis.

Der skal således ligge kvalificerede grunde bag en vurdering af, at barnets/den unges sundhed og udvikling er truet og derfor skal anbringes uden for hjemmet.

Samtidig skal afgørelsen indeholde en faglig begrundet vurdering af, at problemerne ikke kan løses under barnets/den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Målgruppe for anbringelse

Nogle børn og unge er i udsatte positioner, fordi de kommer fra hjem med svære sociale problemer. Andre børn og unge har fysiske eller psykiske handicap, der giver nogle helt særlige livsbetingelser.

Fælles for dem er imidlertid, at deres livssituation giver anledning til alvorlig bekymring, og at det vurderes, at de ikke uden særlig støtte kan følge en almindelig udvikling.

Målgruppen for anbringelse er som hovedregel de børn og unge, der er i åbenbar risiko for at lide alvorlig skade på deres trivsel, sundhed og udvikling.

Overordnede kriterier for anbringelse

I anbringelsessager kan hovedårsagen til anbringelsen primært være begrundet i forældrenes situation og forhold, ligesom der også kan være forhold hos barnet/den unge, der begrundet anbringelsen.

I Aabenraa Kommune gælder følgende overordnede kriterier for anbringelse:

- Anbringelse skal ske for at beskytte barnet/den unge mod svigt, fysisk og psykisk vold og overgreb i hjemmet.
- Anbringelse skal ske, når der er ingen eller meget begrænset forældreevne hos både far og mor.
- Anbringelse skal ske, når der er åbenbar alvorlig risiko for barnets/den unges sundhed eller udvikling på grund af misbrug, kriminalitet eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet/den unge
- Anbringelse skal finde sted, når barnet/den unge lever under så graverende forhold i hjemmet, at barnets/den unges sundhed eller udvikling er truet i alvorlig grad.
- Anbringelse skal have et udviklingsperspektiv og sigte på at bringe barnet/den unge så tæt på et almindeligt hverdagsliv som muligt.

Problemer i dagpleje, institutioner, skoler og fritidstilbud kan, som altovervejende udgangspunkt, aldrig alene føre til anbringelse.

Problemer vedrørende familiens bolig, beskæftigelse og økonomi kan, som altovervejende udgangspunkt, aldrig alene føre til anbringelse.

Anbringelse skal ske af hensyn til barnet/den unge ud fra en samlet vurdering af alle forhold omkring barnet/den unge.

Anbringelse af barnet eller den unge prioriteres i følgende rækkefølge:

1. Netværksanbringelse
2. Anbringelse på eget værelse (kun for unge, der vurderes at være i stand til at bo selv)
3. Plejefamilie
4. Et mindre nærmiljø, såsom en mindre institution eller opholdssted
5. Specialinstitution

For spæd- og småbørn anvender vi som hovedregel anbringelse i eget netværk eller i plejefamilie, og i helt særlige tilfælde overvejes mulighederne for adoption.

Anbringelse på opholdssteder og døgninstitutioner sker kun, hvis der er et særligt behandlingsbehov hos barnet/den unge, som ikke kan opfyldes i en plejefamilie.

Anbringelsesgrundlag for 0-3 årige

Aabenraa Kommune skal anbringe 0-3 årige børn, der er i åbenbar risiko for at lide alvorlig skade på sundhed og udvikling og det vurderes, at barnets behov for støtte ikke kan afhjælpes med mindre indgribende indsatser. Det sker bl.a. i disse tilfælde:

1. Barnet er udsat for fysisk eller psykisk vold, og forældremyndighedsindehaveren ikke kan hjælpes til at beskytte barnet mod vold.

2. Barnet oplever seksuelle overgreb og forældremyndighedsindehaveren ikke kan hjælpes til at beskytte barnet mod overgreb.
3. Forældreomsorgen er stærkt begrænset.
4. Forældrene er stærkt belastede i form af personlige, psykiske og sociale faktorer, misbrug eller andet med meget begrænset udviklingskompetence.
5. Hvor det er nødvendigt med en anbringelse for at gennemføre behandling eller undersøgelse af forældrene og/eller barnet.
6. Barnet har vidtgående handicap.
7. Andre forhold, der kan nødvendiggøre en anbringelse.

Anbringelse kan ske direkte fra fødslen, når dette er nødvendigt af hensyn til barnet.

Anbringelsesgrundlag for 4-14 årige

Når forebyggende hjemmebaserede indsatser ikke kan afhjælpe barnets behov for støtte skal Aabenraa Kommune anbringe - eller opretholde en anbringelse - af 4 til 14-årige, ved et eller flere af følgende tilfælde:

1. Barnet er udsat for fysisk eller psykisk vold, og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte barnet mod vold.
2. Barnet er udsat for seksuelle overgreb og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte barnet mod overgreb.
3. Forældreomsorgen er stærkt begrænset.
4. Forældrene er stærkt belastede i form af personlige, psykiske og sociale faktorer, misbrug eller andet med meget begrænset udviklingskompetence.
5. Hvor det er nødvendigt med en anbringelse for at gennemføre behandling eller undersøgelse af forældrene og/eller barnet.
6. Barnet har vidtgående fysiske eller psykiske handicap
7. Barnet har behov for anbringelse på grund af gentagen grov kriminalitet/vold, misbrug eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer.
8. Barnet har været anbragt siden tidlig barndom og har ingen eller meget svage familierelationer. Anbringelsen sker for at sikre kontinuitet og stabilitet for barnets tilknytning til anbringelsesstedet.
9. Uledsagede flygtningebørn.
10. Andre forhold, der kan nødvendiggøre en anbringelse.

Anbringelsesgrundlag for unge 15-17 årige

Når forebyggende hjemmebaserede indsatser ikke kan afhjælpe den unges behov for støtte, skal Aabenraa Kommune anbringe - eller opretholde en anbringelse - af 15 til 17-årige, ved et eller flere af følgende tilfælde:

1. Den unge er udsat for fysisk eller psykisk vold, og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte den unge mod vold.
2. Den unge er udsat for seksuelle overgreb og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte den unge mod overgreb.
3. Forældreomsorgen er stærkt begrænset.
4. Forældrene er stærkt belastede i form af personlige, psykiske og sociale faktorer, misbrug eller andet med meget begrænset udviklingskompetence.
5. Hvor det er nødvendigt med en anbringelse for at gennemføre behandling eller undersøgelse af forældrene og/eller unge.
6. Den unge har vidtgående fysiske eller psykiske handicap.

7. Den unge har behov for anbringelse på grund af gentagen grov kriminalitet/vold, misbrug eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer eller hvis den unge har begået kriminalitet efter domstolens afgørelser.
8. Den unge har været anbragt siden tidlig barndom og har meget svage eller slet ingen familierelationer.
9. Anbringelse er nødvendig for at beskytte den unge mod alvorlig fare for selvskadende adfærd.
10. Uledsagede flygtningebørn.
11. Andre forhold, der kan nødvendiggøre en anbringelse.

Opfølgning på anbringelsen

Socialrådgiveren har i forbindelse med anbringelsen det overordnede koordinerende ansvar for samtlige indsatser der er i værksat fra Børn og Familieafdelingen. Det drejer sig bl.a. om ansvaret for løbende at vurdere om anbringelsesstedet kan tilgodesse barnets/den unges behov for støtte og hjælp.

Vurderingen skal bl.a. indeholde en stillingtagen til, om barnets/den unges udvikler sig eller om problematikkerne ikke kan afhjælpes ved den aktuelle anbringelse, og således bringes til ophør.

Det er helt afgørende, at der sker en systematisk opfølgning med afholdelse af børnesamtale i alle anbringelsessager.

I Aabenraa Kommune skal der, som udgangspunkt, skal være opfølgning hver 3. måned i alle anbringelsessager i plejefamilie, netværk og egen bolig.

Ved anbringelser på opholdssted eller specialinstitution afholdes der, som udgangspunkt, opfølgning hver 6. uge.

Det er dog karakteren af den konkrete anbringelsessag, der er afgørende for hvor ofte, der skal være en opfølgning og hvordan opfølgningen skal afholdes. Dog skal de lovpligtige opfølgninger og børnesamtaler ud fra Servicelovens bestemmelser overholdes.

Når den kommunale handleplan med formål og mål for anbringelsen udarbejdes, tager socialrådgiveren samtidig stilling til hvornår og hvordan den ønskede effekt med anbringelsen forventes opnået, herunder om en evt. hjemgivelse kan komme på tale og i så fald tidshorizonten herfor.

Samarbejde med forældrene

I Aabenraa Kommune lægger vi, både før og under anbringelsen, stor vægt på samarbejdet med forældrene.

Under anbringelsen skal der, som udgangspunkt, altid arbejdes med at udvikle forældrenes evne til at tage aktivt og positivt del i barnets liv. Der skal derfor udarbejdes forældrehandleplaner med henblik på at øge deres kompetencer til at varetage forælderrollen og med henblik på en evt. hjemgivelse.

Ligeledes vil forældrene få tilbudt en støtteperson jf. Servicelovens § 54.

Under anbringelsen lægges der vægt på, at understøtte kontakten mellem barnet eller den unge og dens forældre, familie og netværk, under rammer der primært tilgodeser barnets eller den unges behov.

Pres fra omgivelserne på Børn og Familie

Konkrete beslutninger om ikke at anbringe kan i nogle tilfælde medføre reaktioner fra borgere og samarbejdsparter, der ser hjemlige forhold, som det kan være vanskeligt at være vidne til. Børn og Familie skal kunne rumme et betydeligt pres fra omgivelserne, mens der arbejdes på at finde en løsning, der kan forhindre en anbringelse.